

Svendborg, april 2009

Dokumentarfilm om postbåden "Hjortø"

Projektets formål:

I år er det 100 år siden, at den faste post- og passagerbådsforbindelse blev etableret mellem Hjortø i det sydfynske øhav og Svendborg på Sydfyn.

Derfor vil vi gerne have produceret dokumentarfilmen med det formål at fortælle en stykke sydfynsk kulturhistorie med post- og passagerbåden "Hjortø" som det levende omdrejningspunkt - til en bred målgruppe.

Fortællingen levendegøres af den flok af mennesker, som i dag har slået sig sammen i et bådelaug og har viet en del af deres liv til at bevare det lille, originale fartøj. Takket være dem sejler "Hjortø" stadig i det sydfynske øhav.

Den levende fortælling om "Hjortø" skal dokumentere og vise eftertiden, hvordan det lille, originale fartøj i årtier fungerede som en vigtig livsnerve mellem Hjortøs beboere og resten af verden. Dengang var det den nærmest legendariske postbådfører Jørgen Greve, der i hele sit liv sikrede Hjortø den daglige kontakt med omverdenen - året rundt i alt slags vejr. Historiske filmklip og unikke genfundne filmoptagelser af den nu afdøde postbådfører er også med til at bringe det lille stykke søfartshistorie til live.

Det enestående og fascinerende hjørne af dansk søfarts- og ølavs-historie, som "Hjortø" repræsenterer, skal efter planen formidles gennem Svendborg Museum, som har en aktiv rolle i en bred formidling af den sydfynske søfartskulturhistorie.

Samtidig kan vi vise omverdenen, hvordan man aktuelt kan medvirke til at bevare kulturhistoriske klenodier.

Derudover udsendes dokumentarfilmen på TV2/Fyn.

En flok sydfynske søulke og skipper Greves testamente fik forhindret, at den gamle postbåd blev solgt til udlandet. I dag sejler "Hjortø" stadig rundt i Det Sydfynske Øhav

Projektets forhistorie:

Intet sted i Danmark skiller vand befolkningen mere end i Det sydfynske Øhav. 14 småøer har i mands minde været befolket. Herunder også Hjortø, hvis forbindelse til omverdenen blev sat i faste rammer for nøjagtig 100 år siden.

Fra 1909 til 1969 blev opgaven varetaget af en post- og passagerbåd, der sejlede ud til Højsteneløbet, hvor de afventede Ærø-færgens ankomst. Postbåden lagde bi ved Ærø-færgen, hvorefter post, gods og passagerer blev udvekslet. En spektakulær og særegen oplevelse for de, der rejste med Ærø-færgen i de tider.

Fra 1954 til 1969 var det post- og passagerbåden ”Hjortø”, der blev brugt til at løse denne opgave. Båden blev ført af postfører Jørgen Greve Rasmussen, der døde 87 år gammel i 2004.

”Hjortø” lægger til ved Ærø-færgen for at udveksle passagerer, gods og post. 10-20 fyldte junger med mælk fra Hjortøs køer løftede skipper Greve også dagligt fra borde.

Boet efter postføreren testamenterede båden til Svendborg Museum med en klausul om at bevare postbåden i original og sejlklar stand som et stykke sejlede kulturhistorie, der skal vise eftertiden, hvordan man byggede og brugte fartøjer til transport i Det sydfynske Øhav. En af betingelserne i testamentet lød, at den lille postbåd kun måtte renoveres af det hæderkronede, svendborgensiske skibsværft Ring-Andersen, som har næsten 150 års erfaring inden for træskibe.

I respekt for de mennesker (og deres fartøjer), der gennem tiderne har varetaget kontakten mellem småøerne og omverdenen, tog Svendborg Museum i 2005 initiativ til etablering af en bevaringsforening for post- og passagerbåden ”Hjortø”.

Foreningens opgave er at stå for al sejlads, drift og vedligeholdelse af fartøjet og samtidig medvirke til at sikre midler til fartøjets fortsatte drift.

Denne opgave er overdraget til et bådelaug, der for tiden består af 18 mænd, fortrinsvis efterlønnere og pensionister – alle med en stor kærlighed til den sydfynske søfartskultur, som ”Hjortø” repræsenterer.

Dokumentarfilmens indhold:

Det er historien om bådelaugets 18 mænd og deres prægtige postbåd – og bådelaugets liv med ”Hjortø”, der danner rammen for vores fortælling.

Vi møder den entusiastiske flok mænd i klubhuset på havnen i Svendborg, og vi følger Hjortøs klargøring på Ring-Andersens 142 år gamle skibsværft i Svendborg,

som er de eneste, der har lov til at renovere "Hjortø" ifølge den gamle bådfører Jørgen Greves testamente. Vi er med, når bådelaugets mænd igen søsætter "Hjortø" og sætter kursen i det sydfynske farvand. Vi oplever, hvordan båden bliver passet og plejet i den gamle bådfører, Jørgen Greves ånd.

Undervejs i fortællingen om bådens "moderne liv" indflettes historien om dengang, tilbage i tiden: Dengang skipper Jørgen Greve utrætteligt arbejdede som fører af det lille fartøj, og trodsede kulde og storm, is og sne for at være eneste livsnerve til det lille øsamfund. Et arbejde der havde uvurderlig betydning – uanset om lasten var post fra verden udenfor, fyldte mælkejunger eller øens skoleelever.

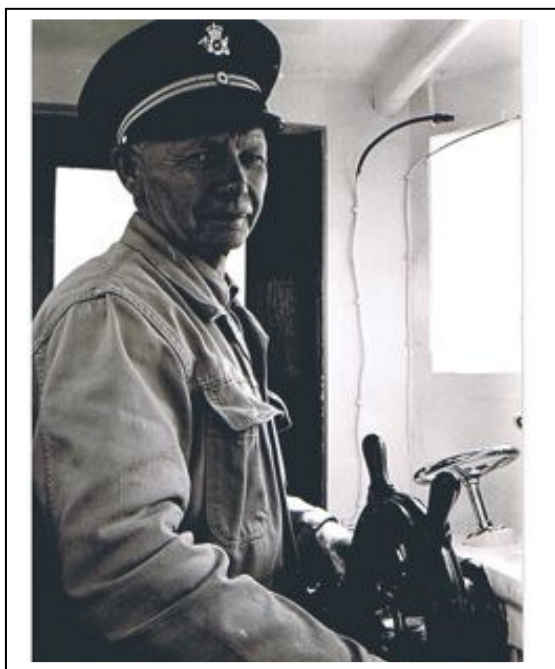
Denne legendariske, lille og hårdføre mand er udødeliggjort i nogle filmoptagelser fra 1997, som netop er dukket op. Her findes også et unikt interview med Jørgen Greve, hvor han fortæller om kaldet som postbådfører, et arbejde han overtog fra sin far, der begyndte som postbådfører i 1909.

I filmen fortælles også de anekdoter og overleverede historier, som stadig lever og er en del af søfartskulturhistorien på Sydfyn. Historierne fortælles af de centrale personer, som stadig har dem i klar selvoplevet erindring.

Der klippes frem og tilbage i tiden, så man undervejs i filmen får forståelse af, hvorfor bådelaugets mænd bruger så meget fritid på det originale fartøj.

Vi vil fortælle og vise omverdenen, hvordan man aktuelt kan medvirke til at bevare kulturhistoriske klenodier og samtidig dokumentere postbådens nuværende virke, efter at den blev oplagt fra dens oprindelige funktion.

Et stykke bevaringsarbejde der har uvurderlig betydning for eftertidens forståelse af, hvordan livet hang sammen i øhavet i sidste århundrede.

Jørgen Greve blev født på Hjortø i 1916. Han overtog postbådsruten efter sin far og sejlede i 22 år som postbådfører uden en eneste feriedag. Ifølge ham selv ikke noget at tale om sammenlignet med faderen, der i 45 år sejlede på ruten uden ferie- eller sygedage overhovedet.

Dokumentarfilmen vil have en forventet varighed på ca. 25 min. Filmen vil blive udsendt på TV2/Fyn.